

# ХАРТІЯ УКРАЇНСЬКОГО КОСМОПОЛІСУ

## I. Преамбула

**Український Космополіс** — незалежна недержавна, благодійна організація, укорінена в Одесі й відкрита світові.

Наша місія — захищати й розвивати багатомовну, європейську, відкриту культуру Одеси; зміцнювати Україну як демократичну державу рівних громадян; формувати публічний простір, де панують аргумент, повага, історична грамотність і культурна свобода.

Ми об'єднуємо письменників, науковців, митців, журналістів, музикантів і громадян, які поділяють це бачення й працюють — кожен у свій спосіб — заради міста й країни, що хочуть жити у світлі, а не в страху.

Наш девіз — **«цивілізована розмова для нецивілізованих часів»**.

---

## II. Цінності та Маніфест

Члени Українського Космополісу поділяють і підтримують такі засадничі цінності:

### 1. Гуманізм понад племінністю

Ми бачимо людство як спільний проєкт. Сила Одеси — в її різноманітті. Ми відстоюємо плюралізм і відкидаємо будь-який етнічний шовінізм.

### 2. Громадянський націоналізм

Ми підтримуємо Україну як демократичну державу рівних громадян, засновану на правах, свободах та відповідальності.

### 3. Свобода мистецтва та думки

Творчість, мистецтво й думка — це простір уяви, критики та людської глибини. Ми захищаємо інтелектуальну й творчу автономію літератури, науки та мистецтва.

### 4. Історична грамотність

Історія Одеси складна та багатшарова. Ми відкидаємо політичне стирання

минулого й виступаємо за контекст, освіту та відкриту публічну дискусію.

#### **5. Космополітична Одеса як європейське місто**

Поклик Одеси — бути портом ідей, мов і культур. Ми працюємо над тим, щоб цей поклик реалізувався в сучасній Україні.

#### **6. Діалог замість догми**

Ми підтримуємо серйозну, відкриту, аргументовану розмову — і протистоїмо ідеологічному тиску, «чистотестам» та культурним війнам.

---

### **III. Цілі та Діяльність**

Український Космополіс реалізує свою місію через:

#### **1. Літературну та мистецьку діяльність**

- резиденції для письменників, журналістів, митців і науковців
- Премію Бабеля та інші літературні ініціативи
- публічні читання, салони, майстерні, фестивалі

#### **2. Охорону та розвиток культурної спадщини**

- дослідження та адвокацію збереження архітектурної й мовної спадщини Одеси
- співпрацю з місцевими та міжнародними інституціями, музеями, архівами, мережами ЮНЕСКО

#### **3. Інтелектуальне життя**

- лекції, дискусії, дебати, освітні програми
- підтримку досліджень з історії, антропології, літератури, пам'яті, ідентичності, міського життя

#### **4. Громадянську участь**

- публічні звернення, відкриті листи, аналітичні матеріали

– захист плюралізму, мовних прав і демократичної культури

Члени підтримують ці цілі настільки, наскільки можуть — думкою, участю, порадою, текстом, творчістю чи публічним голосом.

Жодних фінансових зобов'язань немає.

---

## IV. Членство

Членство в Українському Космополісі відкрите для всіх, хто:

1. **Поділяє наші цінності.**
2. **Підтримує дух і місію організації у міру своїх можливостей.**
3. **Дотримується нашого кодексу комунікації та поведінки** (див. нижче).

Інших вимог немає.

Члени можуть мати різні погляди. Незгода вітається. Серйозна дискусія — ядро нашої культури.

---

## V. Кодекс комунікації та поведінки

Оскільки Український Космополіс прагне підвищити стандарт публічної розмови в Україні, ми просимо всіх членів дотримуватися таких норм **у всіх публічних просторах** (зокрема в соцмережах), особливо щодо тем, пов'язаних з Україною, Одесою, культурою та нашою місією:

1. **Жодних особистих образ.**

Дискутувати можна гостро, але не принижувати людей.

2. **Жодної нецивільності.**

Ніяких кпинів, принижень, нападів *ad hominem* чи агресії.

3. **Жодних шовіністичних чи розділових висловлювань.**

Зокрема — заборона ділити українців на «фронт і тил», «в країні й за кордоном», чи будувати будь-які ієрархії легітимності за професією, етнічністю, мовою чи місцем проживання.

4. **Жодного ранжування людської гідності.**

Космополіс відкидає всі ієрархії цінності серед громадян.

5. **Прихильність до фактів та інтелектуальної чесності.**

Ми не поширюємо неперевірені чутки чи емоційні звинувачення.

6. **Свобода висловлювань у межах поваги.**

Кожен може висловлювати будь-яку думку — навіть непопулярну чи меншості — якщо це не порушує принципи вище.

---

## VI. Недотримання норм

Спільнота Космополісу ґрунтується на довірі.

Якщо член систематично порушує правила — особливо через особисті напади, шовіністичні висловлювання або поведінку, що суперечить місії організації — організаційний комітет може призупинити або припинити його членство.

Це крайній крок.

Наше завдання — не карати, а підтримувати культуру гідної публічної розмови.

---

## VII. Завершення

Український Космополіс — це громадський, культурний і інтелектуальний майданчик.

Ми не партія й не фракція. Ми — *простір* і *спільнота*: порт, кухня, стіл, де зустрічаються думка, мистецтво, історія й суперечка.

Наша амбіція проста й радикальна: допомогти побудувати країну, де культура дихає вільно, а люди говорять з гідністю.

Долучаючись до Космополісу, члени підтверджують свою прихильність цьому духові та майбутньому Одеси як справжнього європейського міста у справді сучасній Україні.